

Päiväys
29.12.2023

Diaarinumero
953/03.04.04.04.19/2022

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

29.12.2023

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **05.01.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 29.12.2023 nro 1784/2023, valitus ympäristölupa-asiassa, jätteiden kierrätyslaitoksen toiminnan muuttaminen ja toiminnan aloittamislupa, Lohja.

Muutoksenhakija ja luvan hakija

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **29.12.2023 – 05.02.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **05.02.2024**.

Datum

29.12.2023

Diarienummer

953/03.04.04.04.19/2022

OFFENTLIG KUNGÖRELSE

Vasa förvaltningsdomstols beslut i ett besvärssärende enligt miljöskyddslagen

Dagen då kungörelsen har publicerats på Vasa förvaltningsdomstols webbplats

29.12.2023

Dagen för delfående av beslutet

Enligt 62 a § 3 momentet i förvaltningslagen anses delfåendet ha skett den sjunde dagen efter publiceringstidpunkten.

Dagen för delfående av beslutet är **05.01.2024**.

Ärende

Vasa förvaltningsdomstols beslut 29.12.2023 nr 1784/2023 om besvär i ett miljötillståndsärende, ändring av verksamheten vid en avfallsåtervinningsanläggning och tillstånd att inleda verksamhet, Lojo.

Ändringssökande och den som ansöker om tillstånd

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy

Hur kungörelsen och beslutet hålls offentligt tillgängliga

Denna kungörelse och beslutshandlingen hålls offentligt tillgängliga under tiden **29.12.2023 – 05.02.2024** på Vasa förvaltningsdomstols webbplats på adressen

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Anvisningar för överklagande och besvärstidenvattenförvaltning mellan fastigheter

Anvisningar för hur man överklagar finns i den del av beslutet som gäller överklagande samt i den besvärсанvisning som finns som bilaga till beslutet. Besvärstidens sista dag är **05.02.2024**.

29.12.2023

Dnro 953/03.04.04.19/2022

Asia

Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija ja luvan hakija

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 29.6.2022 nro 202/2022

Aluehallintovirasto on myöntänyt Enerkon Ympäristöpalvelut Oy:lle ympäristöluvan Pusulan jätteenkäsittelylaitoksen toiminnan olennaiselle muutokselle Lohjan kaupungissa. Lupa koskee rakennus-, teollisuus- ja kaupan alalla syntyvien jätteiden käsittelyä ja varastointia, muutoksia käsiteltävien ja varastoitavien jätteiden määrissä sekä muutoksia laitoksella käytettävissä jätteenkäsittelymenetelmissä. Päätökseen on liitetty lupamääräykset 1–38, joista lupamääräykset 1 ja 38 kuuluvat seuraavasti:

Toiminta

1. Laitoksella saa vastaanottaa, käsitellä ja varastoida alla olevassa taulukossa mainittuja jätteitä enintään taulukossa esitetyn mukaisina määrinä.

Jätteryhmä	Tunnusnumero	Vastaanotto t/a	Varasto kerrallaan enintään t
Betoni-, tiili- ja asfalttijäte, murskaamaton	17 01 01–03, 17 01 07, 17 03 02	90 000	5 000
Betoni-, tiili- ja asfalttijäte, murskattu			5 000
Rakennus- ja purkutoiminnan	16 01 03, 16 06 01–02, 17 02 01–03, 17 08 02,	18 500	3 000

jätteet, käsittelemätön	17 09 04, 19 12 01, 19 12 04, 19 12 08-10,		
Rakennus- ja purkutoiminnan jätteet, käsitelty	19 12 12, 20 01 01, 20 01 38, 20 01 39		1 000
Puujäte, murskaamaton (A+B luokat)	03 01 05, 03 01 99, 03 03 01, 15 01 01–03, 20 01 38	31 500	1 500
Puujäte, murskattu			500
Metalliromu	15 01 04, 16 01 17, 16 01 18, 16 01 22, 16 02 98, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 05, 17 04 11	500	100
Yhteensä		140 500	16 100

Taulukossa mainittujen varastoitavien jätteiden lisäksi lajittelussa eroteltuja vaaralliseksi luokiteltavia jätteitä saa varastoida laitosalueella kerrallaan yhteensä enintään 30 tonnia.

Vakuus

38. Toiminnanharjoittajan on asetettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) eduksi 719 300 euron (sis. alv) jätteen käsittelytoimintaa koskeva vakuus. Vakuus on asetettava ympäristönsuojelulain 61 §:n edellyttämällä tavalla. Toiminnanharjoittajan on viiden vuoden välein vuosiraportoinnin yhteydessä esitettävä valvontaviranomaiselle selvitys vakuudella katettavien jätteiden käsittelyn yksikköhinnoista ja kuljetuskustannuksista sekä vakuuden vastaavuudesta. Mikäli vakuutta on tarpeen muuttaa, toiminnanharjoittajan on tehtävä lupaviranomaiselle sitä koskeva esitys.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Vakuus

Lupamääräys 38. Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Lain 60 §:n mukaan vakuuden on oltava riittävä edellä mainittujen toimien hoitamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset. Vakuuden asettamisesta ja voimassaolosta on säädetty 61 §:ssä. Toiminnalle määrätty vakuus on ollut tarpeen tarkistaa toiminnan ja laitoksella varastoitavien jätteiden olennaisesti muuttuessa aiempaan toimintaan verrattuna.

Hakija on esittänyt hakemuksessaan jätteenkäsittelytoiminnan vakuudeksi 50 000 euroa (sis. alv), joka koostui kiviainesjätteen (enimmäisvarastomäärä 10 000 tonnia) käsittelykustannusten vakuudesta ja rakennusjätteen

(enimmäisvarastomäärä 3 000 tonnia käsittelemätöntä ja 1 000 tonnia käsiteltyä jätettä) lajittelun, murskauksen ja kuljetuksen vakuudesta. Puu- ja metallijätteiden osalta vakuutta ei esitetty tarvittavan, koska niiden vakuusarvo on hakijan mukaan positiivinen. Seurannan ja tarkkailun tai muiden lopettamistoimien kustannuksia ei ole käsitelty hakijan vakuusesityksessä.

Hakijan perustelujen mukaan vastaanotettava betoni on pääasiassa pulveroitua. Hakijan mukaan varastoitu betoni on murskauksen jälkeen hyödynnettävissä asetuksen 843/2017 mukaisella ilmoitusmenettelyllä ja siten toimitettavissa suoraan maanrakennuskohteeseen. Kuljetuskustannuksista vastaa hakijan mukaan normaalisti tilaaja. Betonijätteitä ei hakijan mukaan siten tarvitse kuljettaa jätteiden käsittelyyn, vaan ne voidaan toimittaa hyödynnettäväksi edellä kuvatulla tavalla. Perusteluissa ei kuitenkaan esitetty olemassa olevia hyödyntämiskohteita betonijätteille. Murskatun rakennusjätteen voi hakijan perustelujen mukaan toimittaa kustannusvapaasti polttolaitoksiin, jolloin vakuuden tulee kattaa vain kuljetuskustannukset. Hakijan mukaan mahdollisessa konkurssitilanteessa ei ole tarkoituksenmukaista, eikä toisaalta hyväksyttävää konkurssipesän osalta hyväksyä menettely, jossa jätteet ajetaan toiselle vastaanottajalle, jos jätteet ovat järkevästi hyödynnettävissä esitetyllä tavalla kustannustehokkaasti. Hakija on viitannut perusteluissaan konkurssilain 17 luvun 3 §:n 1 momenttiin, joka määrittelee, että ”Konkurssipesän on muutettava rahaksi pesään kuuluva omaisuus pesän kannalta edullisimmalla tavalla niin, että siitä saadaan mahdollisimman hyvä myyntitulos.”

Aluehallintovirasto on katsonut, että hakijan esitys jätteenkäsittelytoiminnan vakuudeksi ja vakuuden perustelut eivät kaikilta osin ole riittäviä asianmukaisen jätehuollon, seurannan ja tarkkailun varmistamiseksi. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan betoni- ja rakennusjätteiden vakuutta ei voida määrätä hakijan esityksen mukaisesti sillä perusteella, että vakuuden realisointitilanteessa jätteelle suoritettaisiin laitoksen normaalitoiminnan mukaisia lajittelu- ja käsittelytoimia, joiden jälkeen jätteille etsittäisiin soveltuva hyötykäyttö- tai toimituskohde. Lupaviranomainen on tämän takia määrännyt vakuuden määrän hakijan esittämää korkeammaksi, koska hakijan esityksen mukaisella vakuussummalla ei aluehallintoviraston käsityksen mukaan voida taata asianmukaisesta jätehuollosta aiheutuvia kustannuksia tilanteessa, jossa vakuus joudutaan ottamaan käyttöön. Kierrätyspolttoaineen (käsitelty rakennusjäte), puujätteiden sekä metallijätteiden osalta vakuutta ei ole määrätty, koska kyseisten materiaalien positiivisen arvon on katsottu kattavan pois toimittamisesta aiheutuvat kuljetus- ja vastaanottokustannukset.

Määrätyn vakuuden lähtökohtana on käytetty hakemuksen ja lupamääräyksen 1 mukaisia betoni- ja rakennusjätteen enimmäisvarastomääriä laitoksella. Vakuutta määritettäessä on tarkasteltu neljän lähialueen alueellisen jätehuoltoyhtiön hinnastoja, joista on valittu kunkin vakuuden määrittämistä edellyttävän jätelajin (murskaamaton betoni, murskattu betoni, käsittelemätön rakennusjäte) osalta kuljetus- ja vastaanottokustannuksiltaan kokonaisuutena edullisin vaihtoehto. Vakuuden määrittämisessä käytettiin kuljetuskustannusta 0,15 €/tonni/kilometri sekä seuraavia vastaanottohintoja: murskaamaton betoni

21,77 €/tonni, murskattu betoni 2 €/tonni ja käsittelemätön rakennusjäte 167,40 €/tonni. Hinnat sisältävät arvonlisäveron. Vastaanottoaikkojen mahdollisia punnitus- tai lajittelumaksuja ei katsottu olevan tarpeen huomioida vakuudessa.

Betoni- ja rakennusjätteiden kuljetusten edellyttämäksi vakuudeksi saadaan edellä kuvatulla tavalla yhteensä 98 250 euroa ja vastaanottomaksujen kattamisen edellyttämäksi vakuudeksi yhteensä noin 621 050 euroa. Kyseinen vakuus arvioidaan riittäväksi myös muiden kuin edellä mainittujen käsittelyssä syntyneiden jätteiden (esimerkiksi lajittelussa erotetut vaaralliset jätteet) jätehuollon järjestämiseksi. Muiden lopettamistoimien, seurannan ja tarkkailun järjestämisen kustannusten arvioidaan olevan vähäisiä, eikä näille ole määrätty erillistä vakuutta. Vakuussummaksi muodostuu näin ollen yhteensä 719 300 euroa sisältäen arvonlisäveron.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy on ensisijaisesti vaatinut valituksenalaisessa päätöksessä asetetun vakuuden määrän muuttamista hakemuksessa esitettyyn 50 000 euroon. Toissijaisesti yhtiö on vaatinut asian palauttamista aluehallintovirastolle vakuuden uudelleen määrittelyä varten.

Muutoksenhakija on esittänyt perusteluinaan muun ohella seuraavaa:

Kierrätyslaitoksella tapahtuva toiminta on tavanomaista jätteiden hyödyntämistä. Vaarallisia jätteitä ovat ainoastaan jätteiden seasta eroteltavat mahdolliset kyllästetyt puumateriaalit, jotka kerätään erillisille lavoille ja tyhjennetään kolmen lavan kertakuljetuksena (noin 30 tonnia).

Toiminnan vakuus on laskettu väärin perusteiden tai sen määrittämisessä on käytetty väärin harkintavaltaa. Tämän vuoksi vakuuden määrä on muodostunut kohtuuttomaksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annetut määräykset.

Päätös ei täytä perusteiltaan hallintolain 6 §:n vaatimusta tasapuolisesta kohtelusta.

Vakuuden kohtuuttomuus näkyy verrattaessa vakuuden määrää ja määräytymisperusteita vastaavanlaista kierrätystoimintaa harjoittavien yritysten ympäristölupiin ja niiden vakuuksiin.

Viranomaisella on yli vuoden kestävä lupamenettelyn aikana ollut mahdollisuus opastaa ja neuvoa sekä pyytää tarvitsemiaan lisäselvityksiä vakuutta koskien. Tätä ei kuitenkaan ole tapahtunut. Lupaviranomainen ei ole missään vaiheessa lupaprosessia esittänyt, että vakuus on liian pieni. On kyseenalaista, että murskatun betonin kuljetus on katsottu maksulliseksi. Yhtiölle ei ole annettu lupaprosessin aikana arviota vakuudesta.

Viranomainen ei ole huomionnut hakemuksessa esitettyjä perusteita vakuuden määrittämiselle. Laissa ei ole määrätty vakuuden laskentaperusteeksi jätteiden

toimittamista kilpailevalle yritykselle. Vakuuden määrittelyssä on lisäksi käytetty erilaisia perusteita kuin vertailluissa ympäristöluvissa.

Mikäli olisi ollut tiedossa, että ympäristöluvan vakuus on lähes yhtä suuri kuin hankkeen koko budjetti, olisi hanke jätetty toteuttamatta.

Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on todettu, ettei betonijätteelle ole esitetty olemassa olevia hyödyntämiskohteita. Hyödyntämiskohteita esimerkiksi yli kymmenen vuoden päähän ei voida tietää etukäteen. Yhtiö on sijoittanut betonin aina erilaisiin maanrakennuskohteisiin. Koko liiketoiminnan ajan ostaja on aina maksanut kierrätysbetonin kuljettamisen. Vertailluissa muissa ympäristöluvissa ei ole esitetty lopettamistilanteessa jätteiden toimittamista kilpailevalle yritykselle. Yhdessä vertaillussa tapauksessa riittävä vakuus on ollut kuljetuskustannusten kattaminen vakuuden perusteella. Vastaanottomaksuja ei ole esitetty yhdessäkään vertaillussa tapauksessa vakuudella katettaviksi.

Mikäli olisi kyseessä konkurssipesä, tilattaisiin betonijätteen murskaus ulkopuoliselta toimijalta hintaan 4 euroa/tonni. Näin vastaanottomaksu putoaisi 2 euroon/tonni sen sijaan, että se olisi päätöksessä esitetty 22,77 euroa/tonni.

Vakuuden määrittelyssä keskeisessä asemassa on varastoissa oleva jätteen määrä. Koska yhtiö toimii myös purku-urakoinnin alueella, tulee yhden tai kahden kerrostalon purkamisesta lyhyessä ajassa jopa 10 000 tonnia purkubetonia. Tuon määrän murskaaminen samaan aikaan ei ole mahdollista. Näin ollen varasto kasvaa lyhyeksi aikaa. Samoin rakennusjätteen osalta kesällä ei ole menekkiä kierrätyspolttoaineelle, joten sitä on kerättävä varastoon.

Ei ole olemassa perusteita, joiden johdosta yhtiölle pitäisi määrätä poikkeukselliset vakuudet. Muutoksenhakijan esittämissä valituksessa vertailluissa luvissa määrätty vakuudet ovat olleet noin 2–3 euroa/tonni.

Betonijätteen osalta hakemuksessa on esitetty vakuudeksi 20 000 euroa, joka kattaa jätteen sijoituksen niin sanotun MARA-asetuksen 843/2017 mukaisella ilmoitusmenettelyllä sekä siihen liittyvät kustannukset. Hintaluokka on 2 euroa/tonni eli vastaava kuin vertailluissa tapauksissa. Rakennusjäte/purkupuujäte voidaan kuljettaa vastaanottajalle kustannusvapaasti. Vakuudella katettavaksi jäävät kuljetuskustannukset, joihin hakemuksessa esitetty 30 000 euroa riittää. Hintaluokka on vakuuden osalta rakennusjätteelle/purkupuujätteelle 10 euroa/tonni.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut luvan hakijan valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Lohjan kaupungissa.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Stena Recycling Oy:lle,

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Lohjan kaupungille, Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut lausunnon, jossa on viitattu valituksenlaisessa päätöksessä esitettyyn sekä todettu, että vakuutta ei tule valituksen johdosta muuttaa. Lausunnossa on lisäksi todettu seuraavaa:

Hakemuksessa ja valituksessa esitetty 50 000 euron vakuus ei ole riittävä varmistamaan ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaisia toimia kuten asianmukaista jätehuoltoa, seurantaa ja tarkkailun järjestämistä toiminnan lopettamisen yhteydessä. Myöskään hakijan hakemuksessaan esittämät perustelut toimintaa koskevalle vakuudelle eivät ole olleet riittäviä.

Aluehallintovirasto on ennen hakemuksen vireille tuloa antanut hakijalle ennakkoneuvontaa neuvottelussa sekä kommentoimalla kirjallisesti ja puhelimitse hakijan toimittamia hakemusluonnoksia. Ennakkoneuvonnassa hakijaa on muiden asioiden ohella ohjeistettu laatimaan esitys jätteenkäsittelytoiminnan vakuudesta vakuuden määrittämistä koskevan ympäristöhallinnon ohjeen 5/2012 sekä vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti. Hakemuksen vireille tulon jälkeen hakijaa on pyydetty täydentämään ja tarkentamaan vakuusesitystään ja sen perusteluja hakemuksen täydennyspyynnöillä 10.8.2021 sekä 18.11.2021.

Jätteenkäsittelytoiminnan vakuutta määritettäessä ei voida olettaa, että laitoksella vakuuden realisointitilanteessa varastoituna olevat jätteet on mahdollista käsitellä laitoksella ja tämän jälkeen etsiä jätteille soveltuva hyötykäyttökohde tai vastaanottopaikka.

Aluehallintovirasto on viitannut Vaasan hallinto-oikeuden vakuusasiaa koskevan päätöksen (nro 210/2022) perusteluihin ja todennut, ettei valvontaviranomaisella voida olettaa olevan mahdollisuutta järjestää tai odottaa jätteille soveltuvaa hyödyntämiskohdetta. Vakuus tulee määrittää siitä lähtökohdasta, että laitoksella vakuuden realisointitilanteessa varastoituna olevat jätteet toimitetaan käsiteltäväksi pääosin sellaisenaan ja käsittely tapahtuu olemassa olevissa soveltuvissa käsittelypaikoissa. Vakuuden realisointitilanteessa valvontaviranomaisen on käytännössä teetettävä ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaiset jätehuoltotyöt ulkopuolisella toimijalla. Valvontaviranomaisen käytettävissä ei silloin ole toiminnanharjoittajan hakemuksen yhteydessä esittämiä sopimuksiin perustuvia hinnastoja. Arvio tarvittavan vakuuden määrästä perustuu todellisiin jätteenkäsittelykustannuksiin, jotka käyvät ilmi muun ohessa kunnallisten jätteenkäsittelylaitosten hinnastoista.

Vakuuden määrittämiseksi aluehallintovirasto on selvittänyt julkisista lähteistä lähimpien tiedossa olevien jätteenkäsittelylaitosten käsittelyhinnat sekä arvioinut kuljetuskustannukset kyseisiin käsittelylaitoksiin. Käsittelylaitosten hinnastoista on poimittu kunkin jätelajin/-luokan kustannus (sisältäen arvolisäveron), joka aluehallintoviraston näkemyksen mukaan vastasi hakijan

hakemuksessaan ilmoittamaa jätteen luonnehdintaa. Kuljetus- ja käsittelykustannuksista on laadittu jätteenkäsittelylaitoskohtaiset laskelmat, jotka on liitetty lausuntoon. Laskelmien perusteella on valittu kokonaisuutena edullisin yhdistelmä jätteiden kuljettamisen ja käsittelyn kustannuksista, jonka mukaan vakuus on määrätty. Hakijan eduksi laskelmiin ei ole lisätty muuan muassa kuormaamiskustannuksia eikä kuormakohtaisia punnitus- tai lajittelumaksuja, joiden huomioiminen olisi kasvattanut vakuussummaa. Kuljetuskustannusten arvioimiseksi aluehallintovirastolla ei ole ollut käytettävissä vastaavia julkisia hinnastoja kuin jätteiden vastaanotolle ja käsittelylle. Jätteiden kuljetuskustannukset on vakuuslaskelmissa kuitenkin todennäköisesti enemmän aliarvioituja kuin yliarvioituja, kun huomioidaan laitoksen verrattain syrjäinen sijaintipaikka.

Hakijan esittämän vakuuden riittävyyttä sekä lupapäätöksessä määrätyn vakuuden oikeasuhtaisuutta arvioitaessa on huomioitu myös hakijan ja hakemuksen mukaisen laitoksen oma, internetissä julkaistu vastaanottohinnasto. Hinnastosta on nähtävissä muun muassa, että hakijan oma vastaanottohinta betonille on 19 euroa/tonni tai 44 euroa/tonni (sisältäen arvolisäveron) palakoosta riippuen. Yhtiön oma vastaanottohinta lajiteltavalle rakennusjätteelle on 198,40 euroa/tonni (sisältäen arvolisäveron). Hakijan vastaanottohinnat ovat samaa suuruusluokkaa vakuuden määrittämisessä tarkasteltujen jätteenkäsittelylaitosten vastaanottohintojen kanssa.

Vakuuden määrittäminen on aina tapauskohtaista harkintaa, eikä muiden laitosten ympäristöluissa määrätyillä vakuuksilla ole vaikutusta siihen, mitä kyseessä olevan laitoksen vakuudesta on määrättävä. Eri jättejakeiden käsittelykustannukset poikkeavat toisistaan merkittävästi, jolloin hakijan valituksessaan esittämät esimerkkilaskelmat kaikkien vertailulaitoksilla varastoitavien jätteiden vakuuksista muodossa euroa per tonni kaikkea varastoitavaa jätettä, antavat vääristyneen kuvan perusteista, joilla vakuudet on tapauskohtaisesti määrätty.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa on todettu seuraavaa:

Asetettu jätevakuus 719 300 euroa on perusteltu ottaen huomioon Enerkon Ympäristöpalvelut Oy:n lupahakemuksessaan esittämät jätteiden varastointimäärät. ELY-keskus on lausunnoissaan 10.11.2021 ja 24.2.2022 ilmaissut näkemyksensä, ettei hakemuksessa esitetty vakuus suhteessa käsittelemättömien jätteiden varastointimääriin ole asianmukainen, ja että hakijan tulisi tarkistaa esittämänsä vakuuslaskelmaa ELY-keskuksen esittämien seikkojen näkökulmasta. Laskelman puuttuessa on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ollut tarpeellista tarkastella paikallisia jätteiden vastaanotto- ja käsittelyhintoja ja asettaa vakuus saatavilla olevan tiedon perusteella. Toiminnanharjoittajaa olisi myös voitu tiedottaa asetettavan vakuuden laskentaperusteista ennen päätöksen antamista, jolloin toiminnanharjoittaja olisi voinut halutessaan esimerkiksi tarkastella ja suhteuttaa hakemuksessa esitettyjä jätteiden varastomääriä.

Lohjan kaupunkisuunnittelulautakunnan lupajaosto on Lohjan ympäristönsuojeluviranomaisena antamassaan vastineessa yhtynyt aluehallintoviraston näkemykseen siitä, että toiminnalle määrättyä vakuutta on ollut tarpeen tarkistaa toiminnan ja laitoksella varastoitavien jätteiden muuttuessa olennaisesti. Lupajaosto on lisäksi todennut, että vakuuden suuruudesta ja sen määräytymisestä olisi ollut hyvä käydä viranomaisneuvottelu toiminnanharjoittajan kanssa ennen lupapäätöksen antamista.

Aluehallintovirasto on perustellut näkemyksensä vakuuden suuruudelle asianmukaisesti ja laskentaperusteet on tuotu hyvin esiin. On kuitenkin tärkeää, että kierrätystoimintaa harjoittavia toimijoita kohdellaan yhdenvertaisesti jätevakuuksia määrättäessä. Valituksenalaisessa päätöksessä määrättyä vakuuden määrää tulisi tarkastella uudelleen kohtuullisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteesta varmistuen.

Vakuutta on kohtuullistettava vastaavaa toimintaa harjoittavien muiden toimijoiden vakuuksien tasolle siten, että vakuudella pystytään kattamaan materiaalien murskauskulut ja kuljetuskustannukset ulkopuolisen toimijan tekeminä.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on ilmoittanut, että se ei katso tarpeelliseksi antaa vastinetta asiassa.

Asianosaiset, Stena Recycling Oy, Lohjan kaupunki ja Lohjan kaupungin terveydensuojeluviranomainen eivät ole antaneet vastineita.

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy on antanut vastaselityksen, jossa on toistettu valituksessa esitetty vaatimus sekä esitetty, että hallinto-oikeuden tulisi toissijaisesti määrätä vakuuden arvoksi enintään 100 000 euroa muutoin vahvistaen lupapäätöksen. Muutoksenhakija on vastaselityksessään todennut lisäksi muun ohella seuraavaa:

Vaikka liiketoimintaa ei jatketa mahdollisessa konkurssitilanteessa, on kiinteistöllä olevat jätteet vakuuden realisoituessa hävitettävä edullisimmalla tavalla kaikkien mahdollisten velkojen ja velallisten etua silmällä pitäen. Jätteet ovat hävitettävissä valituksessa mainittuun hintatasoon nojautuen. Vakuus on nimenomaan tarkoitettu kattamaan todelliset kustannukset.

Lupahakemuksen valmisteluvaiheessa on pidetty neuvottelu, jossa käsiteltiin hyvin yleispiirteisesti lupahakemukseen liittyviä sisältöjä, mutta yksityiskohtaisia ohjeita ei vakuuden määrittämisen osalta tullut. Luvan hakija sai ohjeeksi käyttää vakuuden määrittelyssä ympäristöhallinnon ohjetta 5/2012 sekä vallitsevaa oikeuskäytäntöä. Mainitussa ympäristöhallinnon ohjeessa on muun muassa todettu, että vakuuden määrästä voidaan vähentää hyödynnettävän jätteen taloudellinen arvo, jos jäte on luonteeltaan sellaista, että sille on olemassa vakiintuneet markkinat.

Yhtiön lupahakemusta tehtäessä on toimittu ohjeen esittämällä tavalla ja lupahakemukseen on liitetty vakuutta koskeva esitys.

Aluehallintovirasto on kommentoinut hakemusta 26.5.2021 ja todennut, että vakuussumma on hyvä arvioida sillä perusteella, paljonko vakuuden realisointitilanteessa laitoksella varastoitavien jätteiden enimmäismäärien toimittaminen käsiteltäväksi sellaisenaan kustantaisi toimenpiteestä vastaavalle taholle, ja että vakuuslaskelmaan on hyvä tarkentaa ainakin vielä se, sisältävätkö esitetyt vakuussummat arvonnalisäveron. Lisäksi on pyydetty täydennystä 10.8.2021 ja 18.11.2021. Täydennyksissä on muun muassa pyydetty vakuuslaskelmaa esiteltynä eri jättejakeiden enimmäisvarastointimäärien sekä kuljetus- ja käsittelykustannusten mukaisesti. Toiminnanharjoittajaa on pyydetty perustelemaan jätteet, joilla on katsottu olevan positiivinen tai neutraali vakuusarvo. Viranomaisen ei ole missään vaiheessa todennut, että se ei hyväksy luvan hakijan esittämiä perusteita vakuuden osalta eikä myöskään ole esittänyt selkeitä perusteita, miten ja millä hinnoilla vakuuslaskelma tulee viranomaisen näkemyksen mukaan toteuttaa.

Konkurssitilanteessa kyseinen ympäristölupa ei lakkaa olemasta, vaan sen velvoitteet ovat edelleen olemassa. Käytännössä valvova viranomainen voi mahdollistaa esimerkiksi ulkopuolisen urakoitsijan suorittamaan mahdollisen rakennusjätteen lajittelun ja poiskuljettamisen. Nämä kustannukset voidaan kattaa tarvittaessa kyseisestä vakuudesta.

Muutoksenhakija on pyytänyt jätteiden kierrätys- ja välitystoimintaan perehtyneeltä yritykseltä tarjousta Pusulan kierrätysaseman ympäristöluvan mukaisten varastoitujen jätteiden asianmukaisesta käsittelystä ja toimittamisesta hyväksytyille vastaanottajille. Alalla vallitseva käytäntö on tiedustella etukäteen vastaanottohintaa erityisesti silloin kun kysymyksessä on isot jäte-erät. Toiminta perustuu kilpailuun ja jokainen jätteitä vastaanottava taho antaa alennusta 0–40 % riippuen toimitettavista määristä. Pääkaupunkiseudulla rakennusjätteen hinta isommille erille on noin 100–110 euroa/tonni johtuen lisääntyneestä massapoltoista. Lisäksi on olemassa yritysten ja organisaatioiden jätteiden ja tuotannon sivuvirtojen ammattimaiseen vaihdantaan materiaalitori, jossa voi etsiä ja tarjota jätehuolto- ja asiantuntijapalveluja. Materiaalitorin käyttäminen on maksutonta ja avointa alan toimijoille.

Lohjan kaupunkisuunnittelulautakunnan lupajaoston vastine vahvistaa osaltaan sen, että aluehallintoviraston päätös ei ole oikeudenmukainen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Asiassa saatu selvitys

Laitoksella on voimassa Etelä-Suomen aluehallintoviraston Stena Recycling Oy:lle 3.3.2016 myöntämä ympäristölupa jätteenkäsittelytoiminnalle, joka on ollut pääasiassa metalliromun vastaanottoa, käsittelyä ja varastointia.

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy on valtuutuksen nojalla hakenut ympäristölupaa toiminnan olennaiselle muutokselle. Laitoksen pääasialliseksi toiminnaksi tulee kiviainesperäisten jätteiden (betoni-, tiili- ja asfalttijäte) vastaanotto ja käsittely lajittelemalla ja murskaamalla maanrakennuskelpoisiksi jakeiksi. Lisäksi toiminnassa vastaanotetaan ja lajitellaan puujätteitä sekä rakennus- ja purkutoiminnan jätteitä, jotka haketetaan ja murskataan bio- ja kierrätyspolttoaineeiksi siltä osin, kun kyseisiä jätteitä ei voida hyödyntää materiaalina. Muutoksen myötä vuosittain vastaanotettavan jätteen määrä nousee yhteensä 140 500 tonniin eli noin nelinkertaiseksi voimassa olevaan lupaan verrattuna. Valituksenalaisella päätöksellä ympäristölupa on myönnetty hakemuksen mukaiselle jätemäärälle.

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy:n muutoshakemuksen ja valituksenalaisen päätöksen mukaan alueella varastoidaan kerrallaan jätettä yhteensä enintään 16 100 tonnia, josta pääosa on betonia ja rakennusjätettä. Jätteitä saa valituksenalaisen päätöksen mukaan varastoida kerrallaan enintään seuraavat määrät: betoni-, tiili- ja asfalttijätettä yhteensä 5 000 tonnia murskaamattomana ja 5 000 tonnia murskattuna, rakennus- ja purkutoiminnan jätettä käsittelemättömänä 3 000 tonnia ja käsiteltynä 1 000 tonnia, puujätettä (A- ja B-luokat) murskaamattomana 1 500 tonnia ja murskattuna 500 tonnia sekä metalliromua 100 tonnia. Valituksenalaisen päätöksen mukaan laitosalueella saa varastoida lajittelussa erotettuja vaarallisia jätteitä kerrallaan enintään 30 tonnia.

Hakija on hakemuksessa ilmoittanut betonijätteen osalta vakuudeksi 20 000 euroa. Rakennusjätteen/purkupuujätteen osalta hakija on esittänyt vakuudeksi 30 000 euroa.

Aluehallintovirasto on päätöksensä perusteluissa todennut, että hakijan esitys jätteenkäsittelytoiminnan vakuudeksi ja vakuuden perustelut eivät kaikilta osin ole riittäviä asianmukaisen jätehuollon, seurannan ja tarkkailun varmistamiseksi. Aluehallintovirasto on katsonut, ettei hakijan esityksen mukaisella vakuussummalla voida taata asianmukaisesta jätehuollosta aiheutuvia kustannuksia tilanteessa, jossa vakuus joudutaan ottamaan käyttöön.

Valituksenalaisessa päätöksessä määrätyn vakuuden lähtökohtana on käytetty hakemuksen ja lupamääräyksen 1 mukaisia jätejakeiden enimmäisvarastomääriä laitoksella. Aluehallintovirasto on vakuutta määrittäessään tarkastellut neljän lähialueen alueellisen jätehuoltoyhtiön hinnastoja, joista on valittu kunkin vakuuden määrittämistä edellyttävän jätelajin (murskaamaton betoni, murskattu betoni, käsittelemätön

rakennusjäte) osalta kuljetus- ja vastaanottokustannuksiltaan kokonaisuutena edullisin vaihtoehto. Vakuuden määrittämisessä käytettiin kuljetuskustannusta 0,15 €/tonni/kilometri sekä seuraavia vastaanottohintoja: murskaamaton betoni 21,77 €/tonni, murskattu betoni 2 €/tonni ja käsittelemätön rakennusjäte 167,40 €/tonni. Hinnat sisältävät arvonlisäveron. Vastaanottoaikojen mahdollisia punnitus- tai lajittelumaksuja ei ole katsottu tarpeelliseksi huomioida vakuudessa.

Aluehallintovirasto on arvioinut, että betoni- ja rakennusjätteiden kuljetusten edellyttämä vakuus 98 250 euroa ja vastaanottomaksujen kattamisen edellyttämä vakuus noin 621 050 euroa, on riittävä myös muiden kuin edellä mainittujen käsittelyssä syntyneiden jätteiden jätehuollon järjestämiseksi. Kierrätyspuulle, rakennusjätteestä murskatulle kierrätyspolttoaineelle (SRF) sekä metalliromulle ei ole määrätty vakuutta. Muiden lopettamistoimien, seurannan ja tarkkailun järjestämisen kustannusten on arvioitu olevan vähäisiä, eikä myöskään näille ole määrätty erillistä vakuutta.

Oikeudellinen arviointi

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy on vaatinut, että jätteenkäsittelylaitoksen toimintaa varten määrätty vakuus 719 300 euroa muutetaan 50 000 euron suuruiseksi tai asia tulee palauttaa aluehallintovirastoon vakuuden uudelleen määrittelyä varten. Muutoksenhakija on myös toissijaisesti vaatinut, että vakuuden arvoksi määrätään hallinto-oikeudessa enintään 100 000 euroa.

Muutoksenhakija on valituksessaan esittänyt, että toiminnan vakuus on laskettu väärin perusteiden ja vakuuden määrä on muodostunut kohtuuttomaksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne sekä toimintaa varten annetut määräykset. Koska muutoksenhakijayhtiö toimii myös purku-urakoinnin alueella, kuuluu toiminnan luonteeseen muun muassa se, että varasto voi kasvaa hetkellisesti suureksi. Murskatun betonin kuljetusta ei tulisi vakuutta määrättäessä pitää maksullisena. Muutoksenhakijan mukaan päätös ei täytä perusteiltaan hallintolain 6 §:n vaatimusta tasapuolisesta kohtelusta.

Muutoksenhakijan valituksesta on hallinto-oikeudessa arvioitavana se, onko valituksenalaisessa päätöksessä määrätty vakuus asetettu ympäristönsuojelulain 59 ja 60 §:n vaatimusten mukaisesti, ja onko vakuutta määrätessä voitu ottaa huomioon jätteiden toimittamisesta käsiteltäväksi toiseen laitokseen aiheutuvat kuljetus- ja vastaanottokulut mahdollisessa toiminnanharjoittajan maksukyvyttömyystilanteessa. Lisäksi muutoksenhakijan valituksesta arvioitavaksi tulee se, onko aluehallintovirasto menetellyt asia käsittelyssä lainmukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Ympäristönsuojelulain 60 §:n 1 momentin mukaan vakuuden on oltava riittävä 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset.

Vakuuden avulla varmistetaan, että toiminta-alue voidaan saattaa ympäristöllisesti hyväksyttävään kuntoon ja järjestää asianmukainen jätehuolto, mikäli toiminnanharjoittaja laiminlyö velvoitteensa tai ei maksukyvyttömyyden vuoksi pysty jätahuoltoon järjestämään.

Vakuuden realisointitilanteessa valvontaviranomaisen on huolehdittava siitä, ettei jätteistä aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, minkä vuoksi jätteet tulee toimittaa kohtuullisessa ajassa käsiteltäviksi.

Valvontaviranomaista ei voida rinnastaa ammattimaiseen jätteenkäsittelijään, jolla on käytössään jätteenkäsittelytoiminnassa tarvittava tieto alan toiminnanharjoittajista tai toiminnan edellyttämä yhteys- ja asiakasverkosto. Vakuuden määrän arvioinnissa ei voida olettaa, että mahdollisessa vakuuden realisoitumistapauksessa jätteet käsitellään toimintansa lopettavassa laitoksessa, sillä jätteistä huolehtivalla taholla ei ole velvollisuutta, eikä välttämättä oikeutta jatkaa ympäristöluvan mukaista toimintaa.

Koska vakuuden realisoituessa on kyse tilanteesta, jossa toiminnanharjoittaja on maksukyvytön ja jätahuoltoon tai jälkitoimenpiteitä on saatettu laiminlyödä, alueelle on saattanut kertyä suuria määriä käsittelyä edellyttäviä jätteitä. Varastoitavan jätemäärän mahdollista vaihtelua ei voida ottaa huomioon vakuuden määrittelyssä, koska jätemäärää on mahdotonta tietää etukäteen mahdollisessa vakuuden realisoitumistilanteessa. Vakuus tulee määrätä eri jätelajeille sallittujen enimmäisvarastointimäärien perusteella ja vakuussumman tulee kattaa koko jätemäärän toimittaminen käsiteltäväksi toiseen laitokseen, kuten aluehallintoviraston päätöksessä on määrätty.

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksessä KHO:2018:83 on todettu, että yksinomaan siitä seikasta, että betoni- ja tiilijättemurske on hyödynnettävissä eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (MARA-asetus) tarkoitetuissa maarakennuskohteissa, ei välittömästi seuraa, että betoni- ja tiilijätteellä olisi aina taloudellista arvoa. Ennen mahdollista hyödyntämismahdollisuutta käsittelemätön betoni- ja tiilijäte on murskattava, siitä on tehtävä MARA-asetuksen vaatimat analyysit ja se on kuljetettava hyödyntämiskohteeseen. Jätteen hyödyntämiskelpoisuuden ehtona olevista haitta-ainepitoisuuksista ja muista laatuvaatimuksista on säädetty MARA-asetuksen liitteessä 2.

Kun vakuuden suuruuden arviointi perustuu tilanteeseen, jossa valvontaviranomainen tilaa jätteen käsittelyn muilta alalla toimivilta yrityksiltä, vakuuden laskenta on voinut perustua jätettä vastaanottavien kunnallisten jäteyhtiöiden hinnoitteluun. Aluehallintovirasto on asiakirjoista ilmenevästi vakuuden määrää arvioidessaan selvittänyt jätteenkäsittelyn hinnoittelutietoja usealta laitokselta ja vakuuden määräämislaskelmassaan ottanut huomioon alhaisimmat käsittely- ja kuljetuskustannukset hakijan kannalta.

Mitä tulee muutoksenhakijan viittaamiin muilla laitoksilla määrättyihin vakuussummiin, hallinto-oikeus toteaa, että ympäristölupaharkinta, kuten myös vakuuden määrittäminen on tapauskohtaista harkintaa. Muiden laitosten ympäristöluvuissa määrätty vakuudet eivät ole muutoksenhakijan esittämällä

tavalla sellaisenaan vertailukelpoisia keskenään, eikä niillä ole oikeudellisesti ratkaisevaa merkitystä nyt kyseessä olevan laitoksen vakuuden määrän arvioinnin kannalta. Valituksenalainen päätös ei ole muutoksenhakijan valituksessaan viittaamalla tavalla hallintolain 6 §:n vastainen muissa asioissa annettujen lopputulokseltaan erilaisten ratkaisujen perusteella.

Liittyen aluehallintoviraston menettelyyn lupahakemuksen käsittelyssä hallinto-oikeus toteaa, että aluehallintovirasto on hakemuksen täydennyspyynnöissään esittänyt seikkoja vakuuden määräytymisperusteista. Vakuuteen liittyvät täydennyspyynnöt ovat olleet hallintolain 32 §:n edellyttämällä tavalla yksilöityjä sen osalta, mistä erityisistä seikoista lisäselvitystä on tullut esittää. Lupahakemuksen käsittelyssä hakemuksen täydentämispyyntöineen on menetelty ympäristönsuojelulain ja hallintolain menettelyä koskevien säännösten mukaisesti.

Muutoksenhakija ei ole esittänyt sellaisia perusteita, joiden nojalla päätöksen vakuutta koskevia määräyksiä olisi syytä muuttaa tai joiden perusteella asia olisi palautettava aluehallintovirastolle. Valitus on siten hylättävä.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Lohjan kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **5.2.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Maiju Sulin sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Anne Saari. Asian on esitellyt Maiju Sulin.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu Enerkon Ympäristöpalvelut Oy, oikeudenkäyntimaksu 270 euroa
(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)

Jäljennös maksutta

Lohjan kaupunkisuunnittelulautakunnan lupajaosto

Lohjan kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Lohjan kaupunginhallitus

Stena Recycling Oy

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
 Ympäristö ja luonnonvarat

Etelä-Suomen aluehallintovirasto,
 Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Huom! Käyntiosoite 15.1.2024 alkaen: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>